

Disposicions Generals – Protocol

CODI de Bones Pràctiques de Seguretat Viària de les llicències temporals d'ús comú especial del domini públic per a l'estacionament de bicicletes, ciclomotors i motocicles d'ús compartit en règim d'explotació econòmica al terme municipal de Barcelona.

CODI DE BONES PRÀCTIQUES DE SEGURETAT VIÀRIA DE LES EMPRESES MOTOSHARING IMPLANTADES A BARCELONA

Aprovat per Decret d'Alcaldia de 12 de desembre de 2019.

1. Introducció

En la seva Declaració Institucional de data 24 de novembre de 2017 signat per tots els portaveus dels partits polítics i Regidor no adscrit, l'Ajuntament de Barcelona ha fixat com una de les seves prioritats treballar per incrementar la seguretat viària a la ciutat, fent especial incís en la disminució de les víctimes dels accidents de trànsit als carrers de Barcelona.

En la mateixa declaració va manifestar la necessitat, entre d'altres qüestions, treballar per fer la nostra ciutat un entorn lliure de víctimes de trànsit, incorporant el concepte de Visió 0 com a objectiu municipal, així com treballar per la cultura de la prudència i la responsabilitat quan es condueix un vehicle a motor, prestant especialment atenció als col·lectius més vulnerables.

La mobilitat sostenible ha de ser, per definició, segura. La convivència de diferents modes de transport en el mateix espai exigeix que es pari molta atenció a la seguretat, donat que el sol fet de transitar pels carrers implica un nivell de risc d'accident determinat.

Barcelona és la ciutat europea amb més motos per habitant, fet que s'explica per la seva configuració urbanística així com per les condicions meteorològiques de la nostra ciutat.

Les flotes de vehicles compartits, i concretament els vehicles de dues rodes, estant tenint un fort creixement a Barcelona com a nova forma d'ús de l'espai públic i de mobilitat, esdevenint una eina per la gestió de la mobilitat sostenible.

Per tal que els possibles impactes positius no afectin ni a l'ocupació desordenada de l'espai públic ni a la seguretat viària cal establir un marc regulador que permeti als operadors explotar els sistemes de forma segura i estable i que permeti a l'Ajuntament definir els usos i espais determinats a l'espai públic i minimitzar els impactes negatius.

2. Objectiu i abast

Les empreses de motosharing estan compromeses amb la millora de la seguretat viària a Barcelona.

Com a complement al marc regulador s'estableix la redacció d'un Codi de Bones Pràctiques- CBP - acordat entre l'Ajuntament de Barcelona i les empreses de motosharing implantades a Barcelona, per tal d'assolir els objectius que es marca la ciutat en termes de millora de seguretat viària i la convivència entre els diferents modes de mobilitat.

L'abast del CBP s'exten a tots els operadors actuals de la ciutat amb la voluntat que sigui assumit també i de forma obligatòria per futurs operadors i serà recollit en la llicència municipal de cada operador. El seu incompliment pot suposar la retirada de les llicències en casos de reiteració.

El CBP tindrà en consideració els diversos camps d'actuació dels operadors des de la comunicació, passant per la gestió i registre de les persones usuàries, les condicions dels seus vehicles i altres elements de seguretat passiva, l'estacionament dels vehicles i la compartició de les dades entre les companyies amb la finalitat d'evitar males pràctiques i dotar-se d'una taula de seguiment formada per l'Ajuntament de Barcelona i els operadors.

3. Codi de Bones Pràctiques - CBP

L'Ajuntament de Barcelona i les empreses operadores del motosharing acorden els següents punts del CBP:

a) Pacte per la Mobilitat

L'Ajuntament de Barcelona integrarà a les empreses de motosharing que operen a Barcelona al Pacte per la Mobilitat com així també als grups de treball de vehicles de dues rodes. La integració pot ser de forma individual o bé de forma associada.

b) Comunicació

Els missatges dels operadors promouran els valors de la conducció responsable, la sostenibilitat i el civisme.

Aquesta comunicació es pot produir de forma individual en les accions de comunicació de cada operador i també es promourà la comunicació conjunta dels operadors amb l'Ajuntament de Barcelona.

En les comunicacions in-app es posarà a disposició de les persones usuàries les normatives vigents en matèria de trànsit que regulen el servei i es treballaran estratègies per promoure el compliment de la normativa de forma directa a partir de la tecnologia dels operadors.

A través de les apps i pàgines web dels diferents operadors es donaran missatges relacionats amb les bones conductes en la seguretat viària i el respecte a les normes de conducció a la ciutat.

En cap cas, els operadors utilitzaran missatges que posin en valor la velocitat dels seus vehicles, conductes de risc, conductes incíviques o que en general posin en entre dit els valors de la convivència i el respecte a les normes establertes.

c) Registre, gestió i control i verificació dels usuaris

El control de tinença i la vigència dels permisos de conduir és imprescindible per la correcta utilització del servei i per tant s'han d'establir el procediment i mecanismes necessaris per dur a terme aquesta funció.

En el moment del registre es donarà la informació de forma transparent sobre les condicions del servei així com de les cobertures de l'assegurança. Així mateix, aquesta informació serà fàcilment consultable a través de les apps o de les webs dels operadors.

Els passos necessaris pel registre contindran com a mínim la validació d'un permís de conduir vàlid i una fotografia que confirmi la identificació de la persona usuària.

Les persones usuàries hauran de presentar, a més, un certificat amb els punts disponibles en el permís de conduir (obtenció via web de la DGT) en un període de 15 dies. Si passat aquest temps no es presentés el document, quedarà suspès del servei fins que presenti la documentació demanada.

A més del control inicial, les persones usuàries hauran de presentar de forma anual la mateixa documentació.

En el moment que la DGT tingui operativa una web service que permeti fer la consulta de si un conductor o conductora té permís en vigor o alguna pèrdua de vigència, els operadors demanaran a la DGT l'accés de forma immediata. Un cop tinguin l'accés faran servir aquesta eina de forma obligatòria abans de donar d'alta una persona usuària. En el termini de 3 mesos hauran comprovat que els usuaris o usuàries ja registrats compleixen les condicions del permís de conduir. Aquest procediment subsistirà a la necessitat de presentar el certificat amb els punts disponibles. També, en lloc de fer un control anual amb la documentació, es farà un control anual mitjançant la pàgina web de la DGT.

Fins aquest moment, els operadors treballaran per millorar la tecnologia a fi d'evitar la falsetat documental o la suplantació. També treballaran per millorar la tecnologia de reconeixement de documents.

En les webs de les diferents empreses constaran els permisos de conduir vàlids a l'estat espanyol i les seves possibles convalidacions amb permisos d'altres països.

S'informarà específicament de la normativa de trànsit relativa a les persones menors com passatgers.

No s'autoritzarà a conduir cap persona usuària en les següents condicions:

- No ser major d'edat.
- No disposar d'un permís de conduir vàlid per conduir el tipus de vehicle ofert per cada operador, ja siguin ciclomotors o motos.
- Haver estat expulsat per algun altre operador a causa d'un mal ús del servei.

Les conductes que suposen l'expulsió del servei són:

- Conduir amb una taxa d'alcohol superior a la que correspongui a l'usuari o usuària.

- Conduir sota la influència de drogues o medicaments.
- Conduir de forma temerària o imprudent.
- Permetre l'ús del vehicle a una persona diferent a la registrada.
- Ús del vehicle per cometre delictes.
- Conduir sense el permís de conduir habilitant.
- Portar com passatger una persona menor incomplint les normes vigents.

d) Horari de servei

S'observen moltes infraccions penals de les persones usuàries de motosharing en determinats horaris, fet que augmenta de forma progressiva des del seu inici del negoci.

Aquesta situació augmenta el nivell de risc de les persones usuàries i la probabilitat de patir un accident.

Per evitar aquestes situacions de risc, l'Ajuntament treballarà amb les empreses la possibilitat de limitar l'horari de l'activitat en funció del nombre dels fets delictius de seguretat viària i infraccions administratives per conduir sota la influència de l'alcohol / presència de drogues que denunciï la Guàrdia Urbana i/o buscarà mecanismes que permetin evitar la conducció sota la influència de l'alcohol/presència de drogues, vinculats a les pròpies Apps dels operadors.

Així mateix, les empreses treballaran en el foment de la seguretat viària, com per exemple amb una pantalla prèvia a la conducció que pugui servir per valorar les facultats del conductor.

e) Estat i manteniment dels vehicles

Els vehicles i la seva seguretat són element central del servei del motosharing.

Es d'interès dels operadors i de la ciutat les bones condicions dels vehicles quan són posats al servei de la persona usuària i el seu correcte manteniment per oferir un servei en condicions de màxima seguretat.

Els operadors garantiran que els vehicles siguin segurs i amb totes les condicions per circular. En aquest sentit, cal mantenir el vehicle d'acord amb els standards recomanats pel fabricant i, a més, s'inspeccionaran els vehicles en intervals màxims de cada canvi de bateria, per mantenir el bon estat dels elements dels vehicles que contribueixen de forma directa o indirecta a la seva seguretat.

Els elements que com a mínim caldrà revisar en aquests intervals màxims són: pneumàtics, llantes, sistema de frenada, transmissió, intermitents, llums, direcció, retrovisors i display.

Els vehicles hauran de disposar en tot moment de tots els documents legalment requerits.

Els operadors posaran en disposició de l'usuari o usuària la possibilitat de reportar en tot moment si algun element del vehicle no està en les condicions òptimes. Si els elements reportats pels usuaris afecten a la seguretat en la circulació, els vehicles s'hauran de posar fora de servei fins que hagin estat revisats i garantit el seu correcte funcionament.

Un cop a l'any o en el cas d'un vehicle implicat en un accident o que se n'hagi notificat una col·lisió serà revisat de forma exhaustiva per revisar aquells elements que no es detecten en una inspecció ocular.

Els plans de manteniment de cada vehicle mitjançant la matrícula podran ser consultats en la pàgina web de cada operador.

f) Casc: element de protecció

El casc és l'element de seguretat passiva més important en la conducció dels vehicles de dues rodes. Els cascs proveïts pels operadors són elements de cortesia per garantir que les persones usuàries disposen dels elements bàsics en la conducció.

Segons l'OMS, el casc redueix el número i gravetat de les lesions. L'ús correcte dels casc pot reduir el risc de mort en un 40 % i el de lesió greu en un 70 %.

Si el casc no és de la talla adequada o no està degudament lligat pot sortir expel·lit. Això passa en el 20 % dels accidents greus.

El casc haurà d'estar homologat i ha de garantir les condicions requerides de seguretat així com les d'higiene.

Els operadors oferiran talles diferents que seran informades a través de l'app per tal de permetre a l'usuari o usuària saber la seva disponibilitat i adequació.

Els cascs seran renovats en funció de la seva homologació. En cas de cascs que hagin estat involucrats en un accident o col·lisió seran retirats immediatament per al seu ús futur.

En cas d'altres elements de seguretat passiva, necessaris però no obligatoris, tal com jaquetes, guants o calçat tancat, els operadors promouran el seu ús.

g) Estacionament

L'Ajuntament ha posat en marxa un Pla d'estacionament de motos amb l'objectiu d'ordenar el seu estacionament minimitzant la seva ocupació de l'espai públic. A més, amb aquesta mesura es guanyarà espai per les persones vianants en les voreres.

En aquest sentit, els operadors informaran al seus usuaris i usuàries de les normes d'estacionament i es treballarà per disposar d'eines més efectives en el futur.

h) Compartir la informació

Els operadors informaran a la Guàrdia Urbana de totes aquelles dades estadístiques que disposin de les persones usuàries (edat, sexe, anys antiguitat en permís de conduir, mobilitats mitjanes, estudi de franges horàries...) que ajudin a prevenir i a investigar

l'accidentalitat a Barcelona. Aquesta informació respectarà la normativa vigent de Protecció de Dades.

Les empreses promouran les modificacions de les condicions generals de contractació del servei per autoritzar a la GUB a traslladar qualsevol informació referent a infraccions (penals i administratives) realitzades pels seus usuaris i usuàries i sempre i exclusivament per fets relacionats amb la prestació del servei

Aquesta restricció no afecta quan la informació requerida estigui dins d'una investigació policial.

i) Seguretat viària laboral

La Guàrdia Urbana de Barcelona s'ofereix a impartir de forma gratuïta sessions de seguretat viària laboral a les persones treballadores de les empreses de motosharing que les demanin.

j) Controls policials

Els operadors s'abstindran de donar informació a les persones usuàries per cap mitjà (app, web, display....) dels llocs i horaris dels controls policials.

4. Compliment

L'adhesió al Codi de Bones Pràctiques és una garantia de seguretat i millora de la convivència per a tots els usuaris de la via pública. En aquest sentit, els operadors es comprometen de manera fefaent al compliment de tot el seu articulat i en especial, aquells estipulats al punt 3 apartat c, e, f, h, i i j que fan referència expressa a la seguretat de les persones usuàries i que per tant, es consideren condicions essencials i per tant el seu incompliment és considerat de caràcter greu.

5. Taula de seguiment

D'aquest CBP es deriva una Taula de seguiment formada per una persona representant de cada operador, una persona responsable de la Guàrdia Urbana de Barcelona i una persona responsable de la Direcció de Serveis de Mobilitat.

Els objectius de la Taula són:

Vetllar pel compliment d'aquest Codi i l'adhesió de futurs operadors.

Analitzar l'evolució del servei i proposar modificacions del Codi.

Ser un espai d'intercanvi i diàleg entre l'Ajuntament de Barcelona i els operadors.

Intercanviar dades sobre el funcionament del servei, flotes i plans de treball conjunt.

Aquest Codi de Bones Pràctiques es revisarà prèvia aprovació de les futures convocatòries de llicències.

La Taula serà convocada per la Guàrdia Urbana amb una freqüència semestral.